

บันทึกบทแรก แห่งปฐมวัย

“ ชี วิ ต ข า ว น า ”

คุณยายเติบโตมา
ท่ามกลางท้องทุ่งนาที่เขียวขจี ครั้นถึงฤดูเก็บเกี่ยว
ก็เต็มไปด้วยข้าวที่สุรวงเหลืองอร่าม สุดลูกหูลูกตา มีท้องฟ้าสีครามครอบคลุมตลอดปี สภาพอัน
ปลอดโปร่งโล่งกว้าง ได้หล่อหลอมให้คุณยายเป็น

13790

คุณยายอาจารย์ ช่วงอายุ ๒๘ ปี

อันหนึ่งอันเดียวกับธรรมชาติและให้เป็นบุคคล
ที่เปี่ยมด้วยน้ำใจกว้างขวางสุดจะประมาณ
ดังเช่นวันหนึ่ง (พฤษภาคม ๓๐ ค.ศ. ๒๕๒๕)
เวลา ๑๙.๐๐ น. เกิดจันทรุปราคา คุณยาย
เห็นแล้ว ท่านก็รำลึกถึงอดีต และได้เล่าให้
ฟังว่า

“พระอาทิตย์ พระจันทร์ พระราหู เป็น
พี่น้องกัน ตอนเด็กๆ ยายอยู่กลางทุ่งนา
ชอบมองดูดวงอาทิตย์ที่กำลังขึ้น และตอน
กำลังจะตก เพราะเป็นตอนที่ดวงโตมาก
เวลาเย็น ยายเดินตามคันนากลับบ้านจะเห็น
พระอาทิตย์สีแดงดวงกลมโตที่กำลังจะตก
ยายก็คิดตามประสาเด็กว่า อยากได้ดวง
อาทิตย์นั้นมาไว้ หรือไม่ก็หาทางไปถึงดวง
อาทิตย์ให้ได้”

คุณยายเล่าว่า

“บ้านเดิมยายอยู่นครชัยศรี บ้านอยู่
ติดริมแม่น้ำ (แต่ตอนนี้น้ำเซาะตลิ่ง บ้านพัง
ไปหมดแล้ว) พ่อชื่อพ่อพลอย แม่ชื่อแม่พันธ์

มีพี่น้องรวมกัน ๙ คน คุณยายเป็นคนที่ ๕
เกิดเมื่อวันพุธ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนยี่ ปีระกา
ตอนพระออกบิณฑบาต พี่สาวคนโตชื่อ เจ้า
คนที่สองชื่อ ละ คนที่สามเป็นผู้ชาย ตาย
ตั้งแต่ยังเด็ก คนที่สี่(ทิด)วรรณ แล้วก็ตัวยาย
แล้วก็มายายเลื่อน ยายม้าย ยายน้อย คน
สุดท้องพระอ่อน ท่านบวชตั้งแต่เป็นเด็ก จนถึง
ตอนนี้จำพรรษาอยู่วัดกลางบางแก้วและขณะนี้
เหลือแต่พระอ่อนองค์เดียว คนอื่นเสียชีวิต
หมดแล้ว”

“สมัยเด็กๆ ยายจะช่วยพ่อแม่เลี้ยง
วัว เลี้ยงควาย โฉนา เพราะพ่อมีนา ๒๐ ไร่
แม่มีนา ๑๕ ไร่”

“ส้มโอหวาน ข้าวสารขาว ลูกสาวสวย”
เป็นคำขวัญของอำเภอนครชัยศรี เวลาใคร
พูดกับคุณยายอย่างนี้ ท่านก็จะบอกว่า

“ยายไม่สวยหรอกนะ”

“ตอนเด็ก พ่อแม่ของยายบอกว่า ลูก
ทุกคน อัจฉริยะเลี้ยงยากที่สุด ยายจึงถูก

ยกให้เป็นลูกของหมอบิราณที่กวาดยาให้
บิราณท่านถือเป็นเคล็ดว่า ถ้าลูกมีบุญมาก
กว่าพ่อแม่ ต้องยกให้คนอื่น จึงจะเลี้ยงรอด
พ่อแม่เลี้ยงเองไม่โต เลี้ยงไม่ได้”

“ผู้ใหญ่แถวบ้านยาย เวลาเห็นยาย
เดินไปไหนก็ตาม ตอนเป็นเด็กๆ ขอบล้อ
ยายว่า ‘ตาพลอยน้อย’ เพราะยายหน้า
เหมือนพ่อ พ่อของยายชื่อพลอย ถ้าผู้ชาย
หน้าเหมือนแม่ ผู้หญิงหน้าเหมือนพ่อจะเป็น
คนวาสนาดี”

สมัยนั้น ยังไม่มี พ.ร.บ. ประถมศึกษา
(๒๔๖๔) ผู้ใหญ่สมัยนั้น จึงไม่นิยมให้เด็ก
ผู้หญิงเรียนหนังสือ แต่เด็กผู้ชายให้เรียนกับ
พระตามวัด

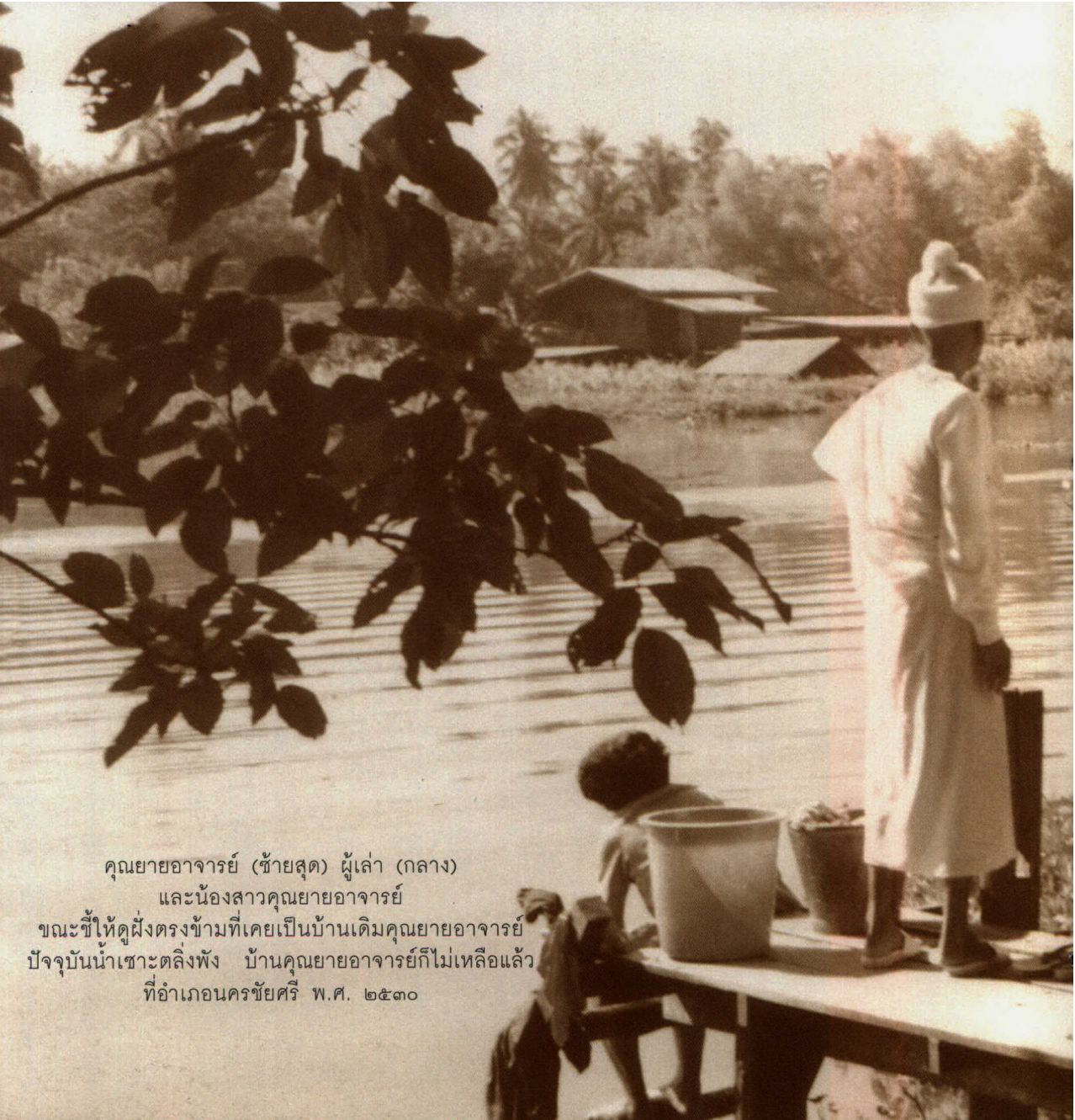
คุณยายเล่าว่า

“พ่อแม่ให้ยายช่วยทำงานบ้านกับ
ช่วยทำนา คนสมัยก่อน เขากลับลูกผู้หญิง
เรียนหนังสือแล้วแอบแต่งเพลงยาว เขียน
จดหมายรักโต้ตอบกับผู้ชาย”

“ แ ข้ ง เ ห ลี ก ”

“ยายตื่นตีสี่ทุกวัน เพราะพ่อยาย
ขยันมาก ปลุกลูกทุกคน ถ้าใครไม่ตื่นจะถูก
พ่อเขี่ยน ตี ๕ ยี่ควายไปไถนากับพี่ชาย เอา
ไถแบกขึ้นไถ่ล่าย นั้งหลังควาย พี่สาวช่วย
แม่ทำกับข้าว หุงข้าว ไปส่ง ๘ โมง ที่เหลื่อ
เก็บไว้กินเพล ๑๐ โมงเช้าปลดไถ ถ้าทำนา
หว่านจะทำเฉพาะเช้า-เพล เพลกินข้าวเสร็จ
พาควายไปลงคลองบางกล้วยอาบนํ้า ภูชีโคล
ให้หญ้า เย็นมาไล่ควายเข้าคอก สุมไฟไถ่ยุ้ง
ให้ควาย กลางคืนพ่อจะนอนบนแคร่ฝ้าควาย
อยู่ใต้ถุนบ้าน เย็นแม่หุงข้าวให้ลูกๆ กิน ถ้า
ช่วงว่างจากนา ก็จะเปิดคอกออกเอาควาย
ไปเลี้ยง ไล่ไปกินหญ้าที่ท้องนา”

“ยายทำงานเก่งตั้งแต่อยู่บ้านแล้ว ยาย
ออกจากบ้านไปไถนา ตั้งแต่พระอาทิตย์ยังไม่
ขึ้น เห็นดาวประกายพริ้วพันยอดไม้ไสแจ้ว

คุณยายอาจารย์ (ซ้ายสุด) ผู้เล่า (กลาง)

และน้องสาวคุณยายอาจารย์

ขณะที่ให้ดูฝั่งตรงข้ามที่เคยเป็นบ้านเดิมคุณยายอาจารย์
ปัจจุบันน้ำเซาะตลิ่งพัง บ้านคุณยายอาจารย์ก็ไม่เหลือแล้ว

ที่อำเภอนครชัยศรี พ.ศ. ๒๕๓๐